

prima instanță: A. Danilov
instanța de apel: M. Ciugureanu, L. Popova, A. Minciuna

dosarul nr. 2r-153/17

DECIZIE

10 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de Ghenadie Zamisnîi

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ghenadie Zamisnîi, Cristinei Zamisnîi, Rodicăi Gandramar și Victor Gandramar cu privire la încasarea datoriei, deposedarea silită și transmiterea în posesie a bunurilor imobile, evacuarea tuturor persoanelor aflate în bunurile imobile ipotecate și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu dat curs cererii de apel

constată:

La 06 mai 2015, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Zamisnîi, Cristinei Zamisnîi, Rodicăi Gandramar și Victor Gandramar cu privire la încasarea datoriei, deposedarea silită și transmiterea în posesie a bunurilor imobile, evacuarea tuturor persoanelor aflate în bunurile imobile ipotecate și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în anii 2011-2012 pârâtul Ghenadie Zamisnîi a semnat cu BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA contractul de credit nr. 4046, prin care banca a acordat un credit în mărime de 890000 (opt sute nouăzeci mii) lei, cu scopul efectuării lucrărilor de reparație, pe un termen de 240 luni și contractul de credit nr. 4576, prin care banca a acordat un credit în mărime de 390000 (trei sute nouă zeci mii) lei, cu scopul de a efectua reparația apartamentului nr.6 a, pe un termen 120 luni.

Rambursarea oportună a plăților conform contractelor de credit nr. 4046/4576 a fost asigurate cu bunurile imobile: -teren-lot pomicol, situat în mun. Chișinău, com. Trușeni, str. neidentificată, Întovărășirea Pomicolă, lot. 85, cu

suprafața de 0,0616 ha, înregistrate în Registrul bunurilor imobile, cu numărul cadastral 8039322.085;

- teren-lot pomicol, situat în mun. Chișinău, com. Trușeni, Î.P. „Odihna Satului”, lot 87, cu suprafața de 0,0601 ha, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral 8039322.087 - ipotecate conform contractului de ipotecă 1513 din 05 iulie 2012, pentru comercializarea de sine stătătoare în vederea stingerii datoriilor conform contractului de credit 4046 din 22 septembrie 2011;

- încăperea locativă (apartamentul nr. 6) situată în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor, 47 cu suprafața de 73,2 m² cu nr. cadastral 0100506.126.01.131;

- încăperea nelocativă situată în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor, 47 cu suprafața de 77,1 m², cu nr. cadastral 0100506.126.01.133, ipotecat conform contractului de ipotecă nr. 1958 din 23 septembrie 2011, în vederea stingerii datoriilor conform contractului de credit 4046 din 02 septembrie 2011 și nr. 4576 din 02 iulie 2012.

Afirmă reclamantul că potrivit prevederilor contractelor de credit pârâții s-au obligat să ramburseze creditele lunar, în conformitate cu graficele de rambursare anexate la contracte.

În detrimentul obligațiilor asumate pârâții au admis restanțe la achitarea plăților, astfel formându-se o datorie, potrivit situației la 28 aprilie 2015, în mărime de 1237570 (un milion două sute treizeci și șapte mii cinci sute șaiszeci) lei 22 bani, formată din datoria la contractul de creditul nr. 4046 din 22 septembrie 2011 în mărime de 873249,95 lei și datoria formată la contractul de credit nr. 4576 din 02 iulie 2012, în mărime de 364320,27 lei.

Notează că în vederea soluționării pe cale extrajudiciară, în adresa pârâților la data de 20 august 2014, a fost expediată o notificare cu nr. 04/2-35 în temeiul art. 31 din Legea cu privire la ipotecă nr. 142-XVI din 26 iunie 2008 prin care au fost atenționați că în termen de 15 zile calendaristice să restituie integral datoria la credit sau transmiterea benevolă în posesie băncii a bunurilor gajate în scopul acoperirii datoriei. Notificarea privind onorarea obligațiunilor contractuale a fost recepționată de către pârâți fapt confirmat prin avizele de recepție.

Explică că după expirarea termenului acordat în notificare, a înregistrat la Oficiul cadastral teritorial Chișinău preavizul cu nr. de ieșire 04/2-3 și 04/2-4 din 20 octombrie 2014, fiind acordat părților un termen de cel mult 20 zile pentru executarea benevolă.

Susține că astfel, au fost respectate măsurile prealabile a exercitării dreptului de gaj prevăzute la art. 488 Cod civil, art. 67 din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001 și art. 31 din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 alin. (2) lit. a), 513, 1156 Cod civil, art. 488 alin. (2), art. 490 alin. (4) din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, art. 30 alin. (2) lit. b), 31, 36 alin. (1) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142-XVI din 26 iunie 2008, 174 CPC.

Solicită încasarea din contul lui Ghenadie Zamisnîi în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA datoria ce reiese din contractele de credit nr. 4046 din 22 septembrie 2011 și nr. 4576 din 02 iulie 2012 în mărime de 1237570, 22 lei, inclusiv din contul bunului ipotecat, deposedarea silită a pârâților

Rodica Gandraman și Victor Gandraman și transmiterea silită în posesia BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a bunului imobil:

- teren-lot pomicol, situat în mun. Chișinău, com. Trușeni, str. neidentificată, Întreprinderea Pomicolă, lot. 85, cu suprafața de 0,0616 ha, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral 8039322.085;

- teren-lot pomicol, situat în mun. Chișinău com. Trușeni, Î.P. „Odihna Satului”, lot 87, cu suprafața de 0,0601 ha, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral 8039322.087 - ipotecate conform contractului de ipotecă 1513 din 05 iulie 2012, pentru comercializarea de sine stătătoare în vederea stingerii datoriilor conform contractului de credit 4046 din 22 septembrie 2011; deposedarea silită a pârâților Ghenadie Zamisnîi și Cristina Zamisnîi cu transmiterea silită în posesia BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a bunului imobil :

- încăperea locativă (apartamentul nr. 6), situat în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor, 47 cu suprafața de 73,2 m² cu nr. cadastral 0100506.126.01.131;

- încăperea nelocativă situată în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor, 47 cu suprafața de 77,1 m², cu nr. cadastral 0100506.126.01.133, ipotecat conform contractului de ipotecă nr. 1958 din 23 septembrie 2011, în vederea stingerii datoriilor conform contractului de credit 4046 din 02 septembrie 2011 și nr. 4576 din 02 iulie 2012; evacuarea din bunurile imobile a pârâților, a tuturor persoanelor aflate în acestea și a bunurilor acestora care nu fac parte a contractului de ipotecă și încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a taxei de stat în mărime de 25000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 26 octombrie 2016 a fost admisă acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA.

A fost încasat din contul lui Ghenadie Zamisnîi în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA datoria ce reiese din contractele de credit nr. 4046 din 22 septembrie 2011 și 4576 din 02 iulie 2012 în mărime de 1237570,22 (un milion două sute treizeci și șapte cinci sute șaptezeci) lei 22 bani, inclusiv din contul bunului ipotecat.

A fost dispusă exercitarea dreptului de ipotecă prin deposedarea silită a pârâților Rodica Gandraman, Victor Gandraman și transmiterea silită în posesia BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, a bunului imobil:

- teren-lot pomicol nr. 85, situat în mun. Chișinău, com. Trușeni, Î.P. „Odihna Satului, cu suprafața de 0,0616 ha, înregistrat în Registrul bunurilor imobile, cu numărul cadastral 8039322.085;

- teren-lot pomicol nr. 87, situat în mun. Chișinău, com. Trușeni. Î.P. Odihna Satului”, cu suprafața de 0,0601 ha, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral 8039322.087 - ipotecat conform contractului de ipotecă nr. 1513 din 05 iulie 2012, autentificat de către Notarul Public Galina Maslova, pentru comercializare în vederea stingerii datorilor conform contractului de credit nr. 4046 din 22 septembrie 2011.

A fost dispusă exercitarea dreptului de ipotecă prin deposedarea silită a pârâților Ghenadie Zamisnîi, Cristina Zamisnîi și transmiterea silită în posesia BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, a bunului imobil:

- încăperea locativă (apartamentul nr. 6), situat în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor, 47 cu suprafața de 73,2 m², înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 0100506.126.01.131;

- încăperea nelocativă situată în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor, 47 cu suprafața de 77,1 m², înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 0100506.126.01.133, ipotecat conform contractului de ipotecă nr. 1958 din 23 septembrie 2011, în vederea stingerii datoriei conform contractelor de credit nr. 4046 din 02 septembrie 2011 și nr. 4576 din 02 iulie 2012.

A fost dispusă evacuarea din bunurile imobile menționate supra a pârâților, tuturor persoanelor cât și a bunurilor acestora care nu fac parte a contractului de ipotecă.

A fost încasat în mod solidar din contul lui Ghenadie Zamisnîi, Cristinei Zamisnîi, Rodicăi Gandraman și Victor Gandraman în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA taxa de stat în mărime de 25000 lei.

La 24 noiembrie 2016, Ghenadie Zamisnîi a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 26 octombrie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 29 noiembrie 2016, Rodica Gandraman și Victor Gandraman a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 26 octombrie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ghenadie Zamisnîi, comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18750 lei și a apelului motivat, până la ședința de judecată stabilită pentru data de 18 ianuarie 2017, ora 12:00. Totodată i-a fost explicat apelantului că în cazul nelichidării neajunsurilor menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 18 ianuarie 2017, Ghenadie Zamisnîi a depus în instanța de apel cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului.

În motivarea acesteia a indicat că deși este angajat în câmpul muncii, nu dispune de mijloace financiare, salariul abia îi ajunge pentru existență, este grav bolnav și în prezent se află la București, România la tratament.

Menționează că odată la trei luni trebuie să efectueze o procedură care îl costă aproximativ 5000 lei, astfel fiind în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea apelului în mărime de 18750 lei.

La 18 ianuarie 2017, Ghenadie Zamisnîi a depus apelul motivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 26 octombrie 2016 cu remiterea pricinii la rejudecare. Concomitent a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel din 18 ianuarie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de Rodica Gandraman și Victor Gandraman împotriva hotărârii Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 26 octombrie 2016, ca fiind depusă tardiv.

Prin încheierea Curții de Apel din 18 ianuarie 2017, a fost respinsă cererea lui Ghenadie Zamisnîi cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel, a fost acordat termen apelantului pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18750 lei, până la ședința de judecată stabilită pentru data de 15 februarie 2017, ora 10:00. Concomitent i-a fost explicat apelantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 19 ianuarie 2019, Ghenadie Zamisnîi repetat a depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului, invocând prevederile art. 85 alin. (4) CPC.

La 02 februarie 2017, Ghenadie Zamisnîi a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu soluționarea problemei în fond, prin scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 18750 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Explică că a demonstrat cu certitudine că dânsul nu dispune de mijloace financiare, înregistrând pe parcursul anului 2016 un venit de 3556 lei (RON), echivalentul a 17000 lei (MDL).

Menționează că din cauza sănătății precare, este nevoit să suporte cheltuieli de tratament excesive, fiind în permanență sub supravegherea medicilor din România, iar odată la trei luni trebuie să treacă o procedură care costă aproximativ 5000 lei.

Astfel, este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea apelului în mărimea stabilită.

Consideră că prin respingerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat i se lezează direct dreptul de acces la justiție.

Cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) CPC, consideră că instanța de apel urma să se conducă atât de normele de drept naționale cât și de jurisprudența CEDO în vederea respectării principiului respectării dreptului privind accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului nu rezultă că încheierea recurată a fost expediată și recepționată de către recurent.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat la 02 februarie 2017 recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 18 ianuarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea din considerentele ce urmează.

După cum denotă materialele pricinii Ghenadie Zamisnîi a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 octombrie 2016, însă fără a achita taxa de stat, deși aceasta se impune a fi achitată, pricina fiind una patrimonială.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ghenadie Zamisnîi și comunicat ultimului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei și a apelului motivat.

La 18 ianuarie 2017, Ghenadie Zamisnîi a depus o cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, cererea lui Ghenadie Zamisnîi cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului a fost respinsă, nu s-a dat curs cererii de apel, acordat apelantului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18750 lei, până la ședința de judecată stabilită pentru data de 15 februarie 2017.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel, în sensul adoptat, este întemeiată, prin urmare argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute, iar încheierea recurată urmează a fi menținută, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se regăsesc și la art. 4 alin. (1) pct. (19) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Astfel, din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică și fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Instanța de recurs relevă că la aprecierea situației materiale a persoanei se va lua în considerare valoarea acțiunii, valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, cât și avizul Comisiei pentru protecție socială, certificatul despre mărimea salariului, a pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane etc.

Față de aceste constatări, la caz se va reține că Ghenadie Zamisnîi în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, a motivat starea grea materială prin lipsa mijloacelor financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului, pe motiv că starea sănătății este precară, în acest sens prezentând adeverința de venit nr. 31 din 16 ianuarie 2017, care atestă faptul că venitul total pentru anul 2016, constituie 3556 lei (RON) (f. d. 148) și adeverința medicală nr. 2581 (f. d. 149), care atestă diagnosticul stabilit apelantului.

Instanța de recurs conchide însă, că instanța de apel corect a constatat că aceste circumstanțe invocate de către Ghenadie Zamisnîi, nu demonstrează cu certitudine starea lui materială dificilă, ce ar face imposibilă achitarea taxei de stat de către aceasta la depunerea apelului.

Or, doar adeverința de venit nr. 31 din 16 ianuarie 2017, prin care motivează starea materială precară, nu poate fi reținută de către instanța de recurs ca probă ce ar reflecta plățile reale efectuate.

Mai mult, din conținutul acesteia se atestă că scopul eliberării adeverinței în cauză a fost pentru ambasadă, dar nu pentru instanța de judecată.

De altfel, Ghenadie Zamisnîi nu a prezentat alte careva probe că dânsul nu ar dispune și de alte surse de venit, hârtii de valoare sau bunuri mobile.

Așa fiind, este cert că Ghenadie Zamisnîi nu a demonstrat prin înscrisuri probatorii situația financiară precară ce ar face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Cu aceste considerente, având în susținere prevederile 368 alin. (1) CPC, instanța de apel întemeiat a respins cererea lui Ghenadie Zamisnîi cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu a dat curs cererii de apel declarate de Ghenadie Zamisnîi, acordându-i ultimului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18750 lei.

Este de notat că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Ghenadie Zamisnîi.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Băncii Comerciale

„Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ghenadie Zamisnîi, Cristinei Zamisnîi, Rodicăi Gandramar și Victor Gandramar cu privire la încasarea datoriei, deposedarea silită și transmiterea în posesie a bunurilor imobile, evacuarea tuturor persoanelor aflate în bunurile imobile ipotecate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță